

szükséges, el kell venni a gyermeket az anyjától vagy más gondozójától és a községnek kell gondoskodni arról, hogy a gyermekek jótékony intézetek, jóindulatu rokonok, vagy mások gondozásába kerüljenek.

Fokozottan kell figyelni a tizenöt éven felüliek sorsára, gondoskodni, hogy jó alkalmazásba kerüljenek és ellátni őket, ha magukat fentartani nem tudják.

VENIZELOSZ A BALKÁNI HELYZETRŐL.

Bécs, március 17. Athéni híradás szerint Venizelosz volt miniszterelnök néhány párt-hive kérdést tett az iránt, nem érzi-e magát kötelezve rá, hogy a népet politikájának, a mely szerint Görögország érdeke a semlegesség elhagyását követeli, a helyességéről

felvilágosítsa. Venizelosz azt felelte, hogy az *ilyenfajta fejtegetéseket a kamrában vagy azon kívül nem opportunusak*. Csak a kamara feloszlata és az új választások elrendelése esetén érezné magát arra indítatva, hogy politikáját nyilvánosan kifejtse és igazolja. Olyan rendkívüli válságos időkben, mint a milyenek a mostaniak, tömörülnie kell valamennyinek, hogy az, amit az eddigi minisztérium alatt két győzedelmes hadjáratban megszereztek, megőriztessék és biztosítsák. — Nincs szándékában arra törekedni, hogy a kamara eddigi többsége ismét kormányra jusson; ez az adott körülmények közt céltalan is volna. Mert *ha megint kormányra kerülne, akkor sem lehetne már az eddigi politikát tovább folytatni*.

Az entente diplomáciai veresége kezd teljes lenni.

Bécs, március 17.

A *Prinz Eitel Friedrich* német segédcirkáló sérülten érkezett az egyik amerikai kikötőbe, ahol kapitánya időt kért arra, hogy gépeit kijavíthassa. Népjogi szempontból azért volt nehéz ennek a cirkálónak a helyzete, mert nemcsak ellenséges hajókat sülyesztett el, hanem egy amerikai hajót, a *Willim Fryet* is. Az Unió kormánya ennek ellenére is megadta az időhaladékat. Nemrégiben ez még lehetetlen lett volna, de az Unió bizonyára most már *mélyebb bepillantást nyert az angol politikába* és tudomást szerzett róla, hogy Anglia nemcsak Németországot és szövetségét akarja tönkretenni, hanem az Egyesült Államokat is meg akarja fosztani annak a lehetőségétől, hogy *ipari termékei számára még nagyobb kivételi piacokat szerezzen*. Amerika most már belátja, hogy *Anglia ipari és kereskedelmi téren kizárólagos egyeduralomra törekszik*.

De nemcsak az Unióban kezdenek tisztába jönni az ententel, főképp pedig Angliával. Csaknem minden semleges államban bizonyos benső ellentállás észlelhető azon tervekkel szemben, amelyek szerint Londonban át akarják az egész világot alakítani. Ez a bizalmatlanság még nem mer ugyan nyíltan megnyilatkozni, de kétségtelenül megvan és már tényezője a semlegesek politikájának. A háboru kezdetén kétségen felül állott az entente diplomáciai tulsulya. Ellenségeink győzelmének statisztikai alapja az ellenünk összefogott hatalmak népességi száma volt. A semleges országok hangulata is ellenünk volt. A kábelrel való korlátlan rendelkezés, az évek óta ápolt és sokféle ágazó sajtópolitika mind a mi kárunkra volt.

Diplomáciai első veresége az ententének az volt, hogy Törökország is fegyvert fogott ellene, mert belátta, hogy ütött a törökre nézve az élet vagy halál órája. Második diplomáciai veresége: Japán kikapcsolódása volt. Még ugyanazon a napon, mikor a tokiói kormány közölte Chinával a maga követeléseit, *Pichon*, az egykori francia külügyminiszter, kérve kérte a japánokat, hogy küldjék át hadseregüket Európába. Most pedig az angol külügyi államtitkár az alsóház egyes tagjainak az interpellációira a japánokkal való viszonyt illetően semmitmondó beszéddel kénytelen válaszolni, hogy eltitkolja az angol politikuskok előtt azt a reájuk nézve szomorú valóságot, hogy Japán megköveteli China sértetlenségét, de szövetségeseivel, az angolokkal és oroszokkal, nem pedig önmagával szemben, Európai szövetségeseit Japán egyszerűen az ajtó mögé állítja.

Az entente már egyáltalán nem oly szerencsés kezű diplomáciai ügyeinek az intézésében, mint azelőtt. Oroszország komoly gazdasági válsággal küzd és szövetségesei vagy nem akartak, vagy nem tudtak rajta segí-

teni. Az óriási terjedelmű birodalom néptömegeire nézve a háboru kezd terhessé válni, a béke után való vágyódás mind élénkebb és az Anglia ellen támadt bizalmatlanság mind erősebb. Az entente e krízisében olyasvalamin törték a fejüket, ami Oroszország háboruját népszerűbbé tegye és *Grey* előállott azzal a tervvel, hogy az angol és francia hajóhad foglalja el Konstantinápolyt és erőszakolja ki a Dardanellákon a szabad járást, miután a Dardanellákat Oroszország kapukulcsának tartják. Ezt a kulcsot szeretné Grey a cárnak át-nyújtani. Mint azonban mindenben, úgy Grey ebben is kétértelmű. Leadott egy ígéretet, de azt mindjárt félig vissza is vonta, amint ezt az orosz sajtó lármája bizonyítja. Oroszország egyszer és mindenkorra és kizárólag akar Konstantinápoly birtokába jutni, Grey pedig nemzetközivé akarja tenni.

A Dardanellák bombázásának a hatása nyomban észrevehetővé vált a Balkán-államokban is. Mindjárt a világháboru kitörése után meglehetősen forrongó volt ezekben az országokban a hangulat és nem a mi javunkra. A sajtó papirtüzerharcát az entente diplomáciája a leghatásosabb és kézzel fogható módon támogatta. Ígérekkel és fenyegetésekkel dolgozott az entente diplomáciája, mégsem lért el semmiféle eredményt. A görög krízis megoldása mindenesetre megerősítette a semleges politikát. *Costinescu* román pénzügyminiszter pedig visszavonta elbocsáttatása iránt való kérelmét. Ez is azt mutatja, hogy Romániában a semleges politika mélyebb gyökeret vert. Mint próbálkozott az entente diplomáciája oly sokszor Bulgáriában, arról már többszörösen megemlékezett a sajtó. Bulgáriában nagyon is jól tudják, hogy Oroszország sohasem akarta a bolgárok függetlenségét, ép azért esziük ágában sem jut, hogy kiéleítsék azt a kést, amellyel a torkukat akarják elmeszteni.

A *Középtenger* kérdése a lét és nem lét kérdése nem egy országra nézve. Ha ott Oroszország jutna kizárólagos uralomra, európai Törökország eltűnése után a Duna és Égei-tenger közti összes államok elvesztenék függetlenségüket a cár szárazföldi és tengeri hatalmával szemben. Ha Oroszország a Fekete-tengeren tengeri hatalommá fejlődne, a Dardanellákat bevehetetlen tengerparti várakkal kiépítené és ráadásul megmaradna az angol és francia flotta szövetségében, az *Adriára* is oly fenyegető veszély, hogy azzal *minden* semleges politikának számolnia kell.

Az angol diplomácia belső ellentmondása, ugrásai és szakadécai már nem titkolhatók többé és így szükségszerűen kellett bekövetkeznie azon változásnak, amely a semlegesek politikájában egy idő óta észlelhető és ennek a változásnak be kell következnie ott is, ahol az áramlatok és ellenáramlatok még nem tisztultak meg eléggé.

HIREK

0000

Szegedi éjjeli élet a háboru nyolcadik hónapjában.

(*Saját tudósítónktól.*) Bizony nagyon sokan vannak mostanában olyanok, akik csak innen tudják meg, hogy éjjel is van élet ebben a nagy, csöndes városban, ahol az utcák már este kilenc órakor kihaltaknak látszanak. — Természetesen a mostani háborus időkben az éjjeli élet is magán viseli a komolyságot, a munkásság és kenyérkeresés kultuszát és csak ritkán lobban ki az emberekből a léhaság utáni vágy. Ezért zajos duhajkodókat, céltalanul ögyelgő lumpokat sokkal ritkábban lehet találni, mint azelőtt; a mostani élet inkább nyugodt, megdöntött fejleménye annak a sok ezer polgár társadalmi szükségletének, akiket nappal a munka és a foglalkozás robotja tart távol egymástól. Ezeknek a történelmi időknek estéiben és éjszakáiban több része van a szellemi kielégülésnek, mint a szórakozásnak. A kávéházak már korán megtelnek. Ki-ki elovassa kedvenc lapját, megbeszéli az eseményeket, eljátszik egy párti billiárdot vagy sakkot, aztán elballag hazafelé. Így a kávéházak élete elég zajos, de amilyen tömegesen és gyorsan jönnek az emberek kilenc óra felé, olyan gyorsan el is tűnnek, ha már éjfél felé jár az idő. Éjfél után csak ritkán lehet a kávéházban nappal élő embereket találni, leginkább csak újságírók vannak a márványasztalnoknál, akik itt várják be a későn érkező táviratokat és hivatalos jelentéseket. Hétköznapokon alig akad mulató társaság, amely a vidám zenével megvarja a dolgozókat; ha akadnak is mulatózók, azok leggyakrabban katonatisztek, akik a harctérre indulnak és még egyszer élvezni akarják a magyar nóta édes-bus varázsát. Szombaton és vasárnap éjszaka természetesen nagyobb mértékben engedik át magukat az emberek a szórakozásnak.

Nagy embertömegeket vonz este a mozgószínház is. Ide mindig sokan járnak, mert olcsó, tájékoztató és szórakoztató mulatság. A mozinak éppen úgy megvan a mindennapi közönsége, jobban mondva a törzs-vendégkara, mint azelőtt a színháznak megszokott, vagy mint a községekben és a kis városokban most is meg van a „helyi kaszinónak”. A moziéletben csak annyiban idézett elő változást a háboru, hogy nagyon sok katonát látni a nézők között, meg igen sok magányos nő akad. Érdekes, hogy azok az uriasan öltözött és sokszor elegáns megjelenésű nők, akiket azelőtt sohasem lehetett Szegeden látni, most valósággal ellepik a várost. Nappal a korzón mutatkoznak, esténként pedig a moziiban. — Hogy honnan jöttek, kik ők, mit keresnek, azt csak sejtetni lehet. Igen diszkrét a modoruk, de azért valószínű, hogy nekik inkább üzlet a mozi, mint szórakozás.

A háboru óta kabaré nincs Szegeden, egy volt, de az hamar megbukott és így azok, akik a mozi után is szórakozni szeretnének, a zenés kávéházakba mennek. Három olyan kávéház is van mostanában Szegeden, amelyekben női zenekarok játszanak; ez is háborus tünet. A vidéki és fővárosi kabarek nagy része bezárt és a szegény artista nők, akik kenyér nélkül maradtak, amíg a férjük a harctéren küzd, kénytelen-ségből beállottak női zenekarba. Egyik a nagydobon, másik a nagybőgön játszik; akad köztük egy-két hivatásos zenész; a primás-leány kezeli a hegedűt — és kész a zenekar. Hazafias nótákat is tudnak és azt játszik legszívesebben; a „pour l'arte” nevében nem igen sokat tesznek ugyan, de nem is hivatkoznak rá. Ha akad bús magyar, reggelit játszanak neki.

Jön!

?

Jön!

?

?